

V&A 17-029 Uitkeringsperiode oudedagsverplichting

Publicatiedatum 31-03-2022

Dit V&A 17-029 behandelt de gevolgen van het eerder of later ingaan van de ODV-termijnen voor de duur van de ODV-uitkeringsperiode.

Voor een aanspraak ingevolge een oudedagsverplichting (ODV) geldt als hoofdregel dat de waarde van de aanspraak vanaf het bereiken van de AOW-leeftijd in een periode van twintig jaar wordt uitgekeerd.

Afhankelijk van de situatie is het ook mogelijk dat de ODV-termijnen ingaan vóór of na het bereiken van de AOW-leeftijd. Het eerder of later ingaan van de ODV-termijnen heeft dan wel gevolgen voor de duur van de ODV-uitkeringsperiode.

Vraag

Een dga heeft zijn in eigen beheer verzekerde pensioenaanspraak op 1 juli 2019 omgezet in een ODV. Op welke wijze dient de ODV-uitkeringsperiode te worden vastgesteld in de volgende situaties:

1. de dga bereikt op 1 januari 2024 de AOW-leeftijd, als bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de Algemene ouderdomswet en de eerste ODV-termijn wordt uitgekeerd op 15 augustus 2022;
2. de dga bereikt op 1 januari 2023 de AOW-leeftijd en de eerste ODV-termijn wordt uitgekeerd op 15 februari 2023;
3. de dga heeft op 15 januari 2018 de AOW-leeftijd bereikt en de eerste ODV-termijn is uitgekeerd op 1 juli 2019.

En op welke wijze dienen de eerste en de laatste ODV-jaaruitkering te worden vastgesteld?

Antwoord

Alvorens in te gaan op de specifieke situaties, zoals genoemd in de vraag, worden in dit V&A eerst een aantal algemene opmerkingen geplaatst. Na behandeling van de specifieke situaties, wordt ingegaan op het vaststellen van de omvang van de ODV-jaaruitkering. Er wordt afgesloten met een opmerking over het alsnog afronden van een bij het verschijnen van deze versie van het V&A reeds lopende ODV-uitkeringsperiode.

Algemeen

Ten aanzien van de uitkeringsperiode van een ODV geldt op grond van artikel 38p, tweede lid, van de Wet op de loonbelasting 1964 (Wet LB) in het algemeen het volgende:

- Uitgangspunt is dat de waarde van de ODV wordt uitgekeerd in een periode van 20 jaar vanaf het bereiken van de AOW-leeftijd;
- Wordt de eerste ODV-termijn (maximaal vijf jaar) vóór de AOW-leeftijd uitgekeerd, dan wordt de standaard periode van 20 jaar verlengd met het aantal jaren gelegen tussen het uitkeren van de eerste ODV-termijn en het bereiken van de AOW-leeftijd. Er is dan sprake van een verlengde ODV-uitkeringsperiode;
- Wordt de eerste ODV-termijn binnen twee maanden na het bereiken van de AOW-leeftijd uitgekeerd, dan blijft de uitkeringsperiode 20 jaar;
- Tussen 1 april 2017 en 31 december 2019 kon de in eigen beheer verzekerde pensioenaanspraak worden omgezet in een ODV. Indien de ODV-gerechtigde op het omzettingmoment ouder was dan de AOW-leeftijd plus twee maanden dan moest de ODV direct ingaan. De de standaard periode van 20 jaar werd dan verkort met het aantal jaren gelegen tussen het bereiken van de AOW-leeftijd en het uitkeren van de eerste ODV-termijn. Er is dan sprake van een verkorte ODV-uitkeringsperiode;
- Bij het vaststellen van de looptijd van de verlengde c.q. verkorte ODV-uitkeringsperiode moet men in beginsel ook rekening houden met delen van jaren (in dagen nauwkeurig). Voor het toezicht op artikel 38p Wet LB zal de Belastingdienst echter het standpunt innemen, dat het mogelijk is om de verlengde of verkorte ODV-uitkeringsperiode af te ronden op hele maanden of jaren. Hierbij wordt zoveel als mogelijk aangesloten bij de voor lijfrenterekeningen en lijfrentebeleggingsrechten in de praktijk gehanteerde afronding van de uitkeringsperiode;
- Voor het vaststellen van de uitkeringsperiode is van belang op welk moment de eerste ODV-termijn feitelijk wordt uitgekeerd. In het tweede lid van artikel 38p Wet LB wordt immers steeds gesproken van een vroegst en van een uiterst fiscaal toegestaan moment van de eerste uitkering en niet van een ingangsdatum. Het maakt hierbij dus niet uit of de eerste uitkering ziet op een vooraf- of achterafbetaling. Ook is niet relevant of de eerste uitkering een maand-, kwartaal- of jaartermijn is.

Praktisch gezien, betekent dit het volgende:

- Het feitelijke moment van de uitkering van de eerste ODV-termijn moet liggen op of vóór het moment waarop de dga de voor hem of haar geldende AOW-leeftijd plus twee maanden bereikt.
- Het feitelijke moment van de eerste ODV-uitkering mag niet liggen vóór het moment waarop de dga de leeftijd bereikt die vijf jaar lager is dan de AOW-leeftijd. Een uitkering vóór de AOW-leeftijd minus vijf jaar, is ongeacht de uitkeringswijze of uitkeringsperiodiciteit niet mogelijk.
- Bij omzetting van het pensioen in eigen beheer in een ODV ná het bereiken van de AOW-leeftijd plus twee maanden, diende de eerste ODV-termijn direct bij omzetting feitelijk uitgekeerd te worden. Na omzetting is een uitkering bij achterafbetaling dus niet mogelijk.

Uitwerking specifieke situaties van de vraag

Rekening houdend met het bovenstaande, kan de ODV-uitkeringsperiode in de situaties zoals geschetst in de vraag als volgt worden vastgesteld:

1. AOW-leeftijd 1 januari 2024, uitkering eerste ODV-termijn 15 augustus 2022

De eerste ODV-termijn wordt uitgekeerd vóór het bereiken van de AOW-leeftijd. De standaard uitkeringsperiode van 20 jaar wordt in dat geval op grond van artikel 38p, tweede lid, onderdeel a, ten tweede, Wet LB verlengd met het aantal jaren gelegen tussen de uitkering van de eerste ODV-termijn (15 augustus 2022) en het bereiken van de AOW-leeftijd (1 januari 2024).

In deze situatie kan de ODV-uitkeringsperiode worden vastgesteld op 20 jaar vermeerderd met de exacte periode gelegen tussen de uitkering van de eerste ODV-termijn en de AOW-leeftijd: 20 jaar + 1 jaar en 138 dagen = $21^{138}/_{365}$ jaar. Het is evenwel ook mogelijk om de ODV-uitkeringsperiode naar keuze naar boven of beneden af te ronden op hele maanden of jaren. In geval van afronden naar boven is de ODV-uitkeringsperiode ofwel $21^{5}/_{12}$ jaar of 22 jaar. Ingeval van afronden naar beneden is de ODV-uitkeringsperiode, ofwel $21^{4}/_{12}$ jaar of 21 jaar.

Een eenmaal vastgestelde uitkeringsperiode is definitief en kan later niet worden herzien.

2. AOW-leeftijd 1 januari 2023, uitkering eerste ODV-termijn 15 februari 2023

De eerste ODV-termijn wordt uitgekeerd binnen twee maanden na het bereiken van de AOW-leeftijd. In dit geval bedraagt de uitkeringsperiode 20 jaar. De laatste ODV-termijn wordt uitgekeerd op 15 februari 2042 in geval van jaartermijnen of 15 januari 2043 in geval van maandtermijnen.

3. AOW-leeftijd 15 januari 2018, uitkering eerste ODV-termijn 1 juli 2019

Op het moment dat de in eigen beheer verzekerde pensioenaanspraak werd omgezet in een ODV (1 juli 2019), had de dga de AOW-leeftijd plus twee maanden al bereikt. In dat geval moest de eerste ODV-termijn direct na het moment van omzetting aan de dga worden uitgekeerd (artikel 38p, tweede lid, onderdeel a, ten derde, Wet LB). De standaard ODV-uitkeringsperiode van 20 jaar wordt dan verminderd met het aantal jaren gelegen tussen het bereiken van de AOW-leeftijd (15 januari 2018) en de uitkering van de eerste ODV-termijn (1 juli 2019).

In deze situatie kon de ODV-uitkeringsperiode worden vastgesteld op 20 jaar verminderd met de exacte periode gelegen tussen de AOW-leeftijd en de uitkering van de eerste ODV termijn: 20 jaar - 1 jaar en 166 dagen = $18^{199}/365$ jaar. Het was evenwel ook mogelijk om de ODV-uitkeringsperiode naar boven of naar beneden af te ronden op hele maanden of jaren. In geval van afronden naar boven is de uitkeringsperiode $18^7/12$ jaar, dan wel 19 jaar. In geval van afronden naar beneden is de uitkeringsperiode $18^6/12$ jaar, dan wel 18 jaar.

Vaststellen omvang ODV-jaaruitkering

Eerste ODV-jaaruitkering

De eerste ODV-jaaruitkering wordt vastgesteld door de beginstand van de ODV (na oprenting) te delen door de ODV-uitkeringsperiode. Van belang is dat het bedrag van de ODV-jaaruitkering ook daadwerkelijk jaarlijks wordt uitgekeerd. De ODV-jaaruitkering kan in één termijn of in meerdere termijnen worden uitgekeerd. De periode tussen de termijuitkeringen moet dan wel gelijk zijn (maanduitkeringen, kwartaaluitkeringen e.d.).

Indien de omvang van een verlengde of verkorte ODV-uitkeringsperiode is afgerond, dan moet bij het vaststellen van de eerste ODV-jaaruitkering rekening worden gehouden met de afgeronde uitkeringsperiode.

In [situatie 1](#) moet de beginstand van de ODV (na oprenting) voor de berekening van de ODV-jaaruitkering worden gedeeld door:

- de uitkeringsperiode in dagen nauwkeurig van $21^{138}/365$ jaar; of,
- de op hele maanden afgeronde uitkeringsperiode van $21^5/12$ jaar (afrounden naar boven) of $21^4/12$ jaar (afrounden naar beneden); of,
- de op hele jaren afgeronde uitkeringsperiode van 22 jaar (afrounden naar boven) of 21 jaar (afrounden naar beneden).

In [situatie 2](#) moet de beginstand van de ODV (na oprenting) voor de berekening van de ODV-jaaruitkering worden gedeeld door de uitkeringsperiode van 20 jaar.

In [situatie 3](#) moest de beginstand van de ODV voor de berekening van de ODV-jaaruitkering worden gedeeld door:

- de uitkeringsperiode in dagen nauwkeurig van $18^{199}/_{365}$ jaar; of,
- de op hele maanden afgeronde uitkeringsperiode van $18^7/_{12}$ jaar (afroonden naar boven) of $18^6/_{12}$ jaar (afroonden naar beneden); of,
- de op hele jaren afgeronde uitkeringsperiode van 19 jaar (afroonden naar boven) of 18 jaar (afroonden naar beneden).

Volgende ODV-jaaruitkering(en)

De omvang van de volgende ODV-jaaruitkering wordt vastgesteld door de bij de aanvang van het uitkeringsjaar aanwezige beginstand van de ODV (na oprenting) te delen door de resterende ODV-uitkeringsperiode.

Laatste ODV-jaaruitkering

In het laatste jaar van de ODV-uitkeringsperiode wordt de ODV-jaaruitkering vastgesteld door het saldo van de ODV (na oprenting) aan het begin van het laatste uitkeringsjaar te delen door de resterende ODV-uitkeringsperiode. Hierbij zijn twee situaties mogelijk:

- De ODV-uitkeringsperiode is vastgesteld op hele jaren. De laatste jaaruitkering is altijd gelijk aan de beginstand van de ODV in het betreffende jaar;
- De ODV-uitkeringsperiode is niet op hele jaren vastgesteld (bijvoorbeeld op dagen nauwkeurig of afgerond in maanden). Ook in dat geval wordt de ODV-jaaruitkering vastgesteld door de beginstand van de ODV in het laatste uitkeringsjaar te delen door de resterende ODV-uitkeringsperiode. De jaaruitkering wordt dan hoger dan de beginstand van de ODV. Dit wordt echter gecorrigeerd, doordat slechts gedurende een deel van het jaar uitgekeerd hoeft te worden.